

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse
deb@erst.dk

19. august 2019
19/01035-5
theang-dep

Det Nationale Turismeforums bidrag til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses strategi for decentral erhvervsfremme.

Turisme er en erhvervsmæssig styrkeposition for Danmark, der i 2017 skabte en omsætning på 128 mia. kr. og som skaber vækst og arbejdspladser i hele Danmark.

Den nationale strategi for dansk turisme (2016) sætter den overordnede ramme for udviklingen af dansk turisme, og opstiller følgende fælles pejlemærker for dansk turisme frem mod 2025:

- Dansk turisme skal opnå en vækst på en tredjedel i antallet af turismeovernatninger, svarende til op mod 17 mio. overnatninger i forhold til 2015.
- Turismeomsætningen skal nå 140 mia. kr., svarende til en vækst på ca. 45 mia. kr. i forhold til 2014.
- De udenlandske turister skal være mindst lige så tilfredse med ferieoplevelsen i Danmark som gennemsnittet for Nordeuropa.

Langt størstedelen af de konkrete initiativer i den nuværende nationale strategi for dansk turisme er gennemført og i forlængelse heraf ønsker Det Nationale Turismeforum at igangsætte et arbejde med at revidere den nationale strategi, bl.a. med øget fokus på bæredygtig turisme og klima samt udvidelse af sæsonen i dansk turisme for bedre at udnytte kapaciteten i dansk turisme og skabe helårsbeskæftigelse.

Den decentrale erhvervsfremmeindsats inden for turisme skal fremme de elementer i den nationale strategi for dansk turisme, der bedst varetages decentralt, herunder ikke mindst i de 15-25 destinationsselskaber, der skal varetage den lokale indsats, og som er godt på vej med konsolideringen. Det Nationale Turismeforum anbefaler på den baggrund, at der i turismekapitlet i strategien for decentral erhvervsfremme lægges vægt på følgende 5 temaer med henblik på at understøtte udviklingen af stærke og attraktive destinationer i Danmark:

- 1) Grøn og bæredygtig turisme
- 2) Strategisk sammenhæng og varig effekt af udviklingsindsatsen
- 3) Stærke og attraktive destinationer, nye oplevelser og databaseret produktudvikling
- 4) Investeringer i et attraktivt turismeprodukt
- 5) Markedsføring og turistinformation

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Det Nationale Turismeforum noterer desuden med glæde, at turismevirksomheder på lige fod med andre virksomheder kan benytte erhvervsfremmesystemet, herunder fx erhvervshusene og den lokale erhvervsfremmeindsats tilbud. Det kan fx være i relation til finansieringsudfordringer, digitalisering, tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft og grøn omstilling, hvor turisterhvervets udfordringer minder om udfordringer for andre virksomheder. Ligeledes bemærker Det Nationale Turismeforum, at kompetenceudvikling inden for turismeerhvervet primært bør ske som en del af det almindelige uddannelsessystem og i samarbejde med erhvervshusene. Det Nationale Turismeforum finder det således centralt, at der sikres sammenhæng imellem erhvervs- og turismefremmesystemet, herunder mellem erhvervshuse, destinationsselskaber og nationale turismeorganisationer.

Det Nationale Turismeforum bemærker yderligere, at turismen i høj grad har en stedbunden karakter, og at det – i stedet for en landsdækkende klyngeindsats – vurderes hensigtsmæssigt, at tilsvarende indsatser varetages i samarbejde mellem de tværkommunale destinationsselskaber og de nationale selskaber. Det Nationale Turismeforum koordinerer og styrer den offentlige turismefremmeindsats i Danmark og arbejder for, at der ikke etableres overlappende indsatser.

Centrale temaer i forhold til at understøtte udviklingen af stærke og attraktive destinationer i Danmark

Grøn og bæredygtig turisme

Bæredygtig turisme er en global trend ikke mindst foranlediget af FN's bæredygtigheds mål, der har fået både turister og borgere til i stigende grad at interessere sig for, om deres destination er miljømæssigt, socialt og økonomisk bæredygtig. For erhvervs- og mødeturisme er bæredygtighed allerede i dag en konkurrencefaktor, og bæredygtighed vil i fremtiden betyde mere og mere for ferieturismen.

Det Nationale Turismeforum anbefaler derfor, at bæredygtighed ses som en tværgående prioritet og tænkes ind i alle relevante turismeudviklingsindsatser, og at der arbejdes for at alle danske destinationer udvikles miljømæssigt, socialt og økonomisk bæredygtig til gavn for både turister og lokale borgeres opbakning til turismen. Fx kan destinationsselskaber og virksomheder arbejde med bæredygtighed i forhold til klima, miljø, ressourceeffektivitet, herunder styrke udviklingen af nye teknologiske løsninger og grønne processer, som kan understøtte et bæredygtigt turisterhverv, hvilket fordrer samarbejde og vidensdeling med andre erhverv og vidensinstitutioner.

Det Nationale Turismeforum finder desuden, at spredningen af turismen i både tid og rum i Danmark bidrager til en økonomisk og socialt bæredygtig

turisme samtidig med, at der kan ske vækst i dansk turisme. Destinationer skal derfor kunne tilbyde turisterne oplevelser i flere sæsoner, så turismen spredes ud over året, ligesom geografisk spredning kan bidrage til en mere bæredygtig turismeudvikling, hvor flere dele af Danmark får glæde af turismens værdiskabelse og turisterne får flere oplevelser.

Strategisk sammenhæng og varig effekt af udviklingsindsatsen

Der har i de senere år været fokus på at skabe strategisk sammenhæng i dansk turisme, så de forskellige aktører komplementerer hinanden og uhenigtsmæssige overlap undgås. Dette ses bl.a. med etablering af Det Nationale Turismeforum og den nationale strategi for dansk turisme og med tværgående udviklingsplaner og samarbejde om temaer eller geografiske områder.

Det Nationale Turismeforum anbefaler at fortsætte styrkelsen af det gensidige og ligeværdige samarbejde på tværs af aktører med henblik på at sikre strategisk sammenhæng i dansk turisme og en varig effekt af udviklingsindsatsen. Således skal destinationsselskabernes kommende strategier tage udgangspunkt i den nationale strategi for dansk turisme, og der skal sikres sammenhæng til tværgående strategiske udviklingsplaner og arbejdet i de nationale turismeorganisationer. Tilsvarende skal de nationale selskaber stille specialiserede kompetencer til rådighed for destinationsselskaber og understøtte deres arbejde.

Det Nationale Turismeforum anbefaler ligeledes, at destinationsselskaberne samarbejder på tværs om relevante temaer som fx digitalisering, bæredygtighed eller internationale kongresser med henblik på styrket effekt af indsatserne. Der skal i den forbindelse fokus på forpligtende, flerårige samarbejder, og at projekter fremmer en udvikling, der kan forankres og leve videre efter en projektperiode udløber. Ligeledes bør der være fokus på, at turismeudviklingstiltag har dokumenterbar effekt uden, at dette medfører unødige administrative byrder for projektdeltagere.

Stærke og attraktive destinationer, nye oplevelser og databaseret produktudvikling

Konsolideringen i 15-25 destinationsselskaber, der skal varetage den lokale indsats, er helt central i udviklingen af stærke og attraktive destinationer, hvor danske og udenlandske turister får gode oplevelser i Danmark. Gode oplevelser kan i den forbindelse være mange ting, fx natur, kultur, attraktioner og gastronomi, og vil bl.a. afhænge af hvem turisten er og af destinationens profil. Udviklingen af dansk turisme skal ske med udgangspunkt i de lokale stedbundne kvaliteter og i sammenhæng med de nationale strategier og indsatser. Turismeudviklingen bør komme både borgere og turister til gavn ved at højne områdernes attraktivitet, skabe arbejdspladser og omsætning og gennem et øget udbud af oplevelser og kulturtilbud.

Det Nationale Turismeforum anbefaler derfor, at turismeindsatsen primært støttes i ambitiøse destinationsselskaber, hvor destinationsdannelsen har samlet en solid kritisk masse i form af overnatninger, omsætning og et professionelt setup. Det anbefales således, at der satses på de virksomheder og områder, der kan og vil udvikle en destination, og hvor vækstpotentialet er størst.

Det Nationale Turismeforum anbefaler, at turisternes adfærd og efterspørgsel er i centrum for destinations- og produktudviklingen, samt at der er fokus på udvikling af nye oplevelsestilbud, så der skabes destinationer med et varieret udbud af nye oplevelsesmuligheder og tages højde for forskellige målgruppers behov og ønsker, fx par, børnefamilier, ældre rejsende, personer med funktionsned sættelser mv. Ligeledes skal destinationsudviklingen udnytte de korte afstande i Danmark og styrke sammenhængen mellem storbyturisme og kyst- og naturturisme og dermed mellem by og land.

Det Nationale Turismeforum anbefaler endvidere, at turismeudviklingen bliver mere viden- og databaseret, herunder at det tværgående samarbejde om databaseret innovation og forretningsudvikling styrkes, så data, digitale muligheder og innovativ brug af eksisterende teknologi udnyttes til at styrke turismeudviklingen og udvikling af nye forretningsmodeller. Fx er der et potentiale i at styrke udnyttelsen af de digitale muligheder både i turismevirksomhederne og i den offentlige turismefremme, herunder den offentlige turistinformation.

Investeringer i et attraktivt turismeprodukt

Det er centralt, at der investeres i dansk turisme, hvis produktet fortsat skal være attraktivt, og der skal være tilstrækkelig kapacitet til at vækste. I dag tegner der sig dog et billede af et investeringsefterslæb i dansk turisme, når der ses bort fra hotelinvesteringer i de største byer.

Det Nationale Turismeforum anbefaler at samarbejde om investeringer på tværs af aktører fremmes med henblik på udviklingen af stærke og attraktive destinationer. Det gælder fx samarbejde mellem offentlige, private og filantropiske aktører. Det Nationale Turismeforum og de nationale turismeorganisationer vil understøtte arbejdet.

Det Nationale Turismeforum anbefaler endvidere, at der i destinationsarbejdet ud over investeringer i oplevelses- og organisationsudvikling (*software*) også er fokus på investeringer i den strategiske fysiske udvikling af fx infrastruktur og overnatningskapacitet (*hardware*). Investeringer, hvor den kommunale strategiske, fysiske planlægningsopgave kommer i spil, skal tillige ske i tæt samarbejde med kommunerne. Det bør undersøges, om fx EU's strukturfondsmidler i højere grad kan bruges til at understøtte udviklingen på turismeområdet.

Endelig anbefaler Det Nationale Turismeforum, at turismeudviklingen prioriteres i udvalgte områder, hvor potentialet er stort, i stedet for at blive spredt ud på for mange områder, så der skabes grundlag for langtidsholdbare og bæredygtige investeringer.

Markedsføring og turistinformation

Markedsføring og tidssvarende turistinformation er centrale for, at destinationernes tilbud synliggøres over for turisterne både inden de vælger rejsemål, og mens de er på destinationen.

Det Nationale Turismeforum anbefaler, at produktudvikling og markedsføring af de danske destinationer følges ad, så turisternes oplevelse matcher de skabte forventninger, og turisterne oplever at få value for money.

Udviklingen bør tage udgangspunkt i turisternes adfærd og efterspørgsel, det stedbundne potentiale samt ske i samarbejde med erhvervet og under hensyntagen til den internationale konkurrenceposition og muligheden for at fastholde og erobre markeder og målgrupper.

Det Nationale Turismeforum anbefaler endvidere, at der i markedsføringen fokuseres på at gøre turismekagen større ved primært at tiltrække flere udenlandske turister til Danmark. Desuden skal destinationernes internationale branding- og markedsføringsindsats ske i samarbejde og koordination med VisitDenmark og gerne via flerårige og gensidigt forpligtende samarbejder.